

Nr 284.

Av herr **Arne**mark m. fl., angående inrättande av ökat antal landskanslisttjänster å länsstyrelserna.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 1 under femte huvudtiteln angående överståthållarämbetet och landsstaten yttrar departementschefen å sid. 271:

»I detta sammanhang vill jag erinra, att jag i 1934 års statsverksproposition omnämnde, att åtskilliga länsstyrelser under senare år inkommit med begäran om inrättande av nya ordinarie tjänster men att de gjorda framställningarna som regel icke upptagits till prövning. Jag framhöll, att anledningen härtill varit en önskan att avvakta resultatet av förestående utredning rörande länsstyrelsernas organisation, varförutom frågan om inrättande av nya ordinarie tjänster vid länsstyrelserna ansetts vara av beskaffenhet att böra upptagas till behandling på en gång beträffande samtliga länsstyrelser. Även under det sistförflutna året hava framställningar om ökning av antalet ordinarie befattningar vid länsstyrelserna inkommit. Av samma skäl som i föl kan jag icke heller i år tillstyrka, att inneliggande framställningar i ämnet upptagas till avgörande.»

Departementschefen ställer således i utsikt en utredning angående länsstyrelsernas organisation, men det synes ovisst när en sådan utredning kan påbörjas, och likaledes synes det ovisst inom vilken tid den sedan kan komma att leda till resultat. Emellertid finns det vid länsstyrelserna en grupp av tjänstemän, som måste anses med avseende å sina anställningsvillkor ovanligt illa lottade, varför deras begäran om en inom snar framtid vidtagen förbättring i anställningsvillkoren synes särskilt behjärtansvärd. Vi syfta härvid på de extra tjänstemännen vid länsstyrelsernas landskanslier.

Kungl. Maj:t har år 1917 fastställt antalet ordinarie landskanslistor vid länsstyrelserna för tiden från och med 1918. Antalet varierar mellan sex och en, beroende på växlande arbetsbördor å de särskilda landskanslierna. Vidare har Kungl. Maj:t vid skilda tillfällen, tidigast 1925, bemyndigat länsstyrelserna att anställa högst tre och lägst en extra ordinarie tjänsteman i lönegraden B 14.

Sedan år 1918 har länsstyrelsernas arbetsbördor högst avsevärt ökats. Såsom exempel härpå må anföras följande siffror från en av de mest arbetsbetyngda länsstyrelserna, Stockholms länsstyrelse, varifrån en mera fullständig utredning införskaffats. Antalet handlagda mål och ärenden å landskansliet vid nämnda länsstyrelse utgjorde år 1918 — 13 398, 1925 — 27 075, 1929 — 38 322, 1932 — 56 582 och 1933 — 62 032. Detta innebär en ökning med bortåt det femdubbla antalet handlagda mål och ärenden sedan 1918. Förhållandena vid övriga länsstyrelser, åtminstone de större, torde vara lik-

artade. Under hela ifrågavarande tid har, såvitt vi ha oss bekant, ingen ordinarie landskanslisttjänst inrättats vid någon länsstyrelse, under det att, som ovan nämnts, högst tre extra ordinarie tjänster tillkommit. För att möta den ständigt växande arbetsbördan hava länsstyrelserna varit nödsakade att i allt större utsträckning anställa extra tjänstemän. Detta har skett i sådan omfattning, att av elva länsstyrelser, varifrån vi ha siffror tillgängliga, tio hava större antal extra tjänstemän anställda å sina kanslier än sammanagda antalet ordinarie och extra ordinarie landskanslister. Sålunda må som exempel anföras, att i Stockholms län proportionen mellan ordinarie, extra ordinarie och extra landskanslister är 6,3 och 16, i Malmöhus län 6,2 och 9, i Göteborgs och Bohus län 6,2 och 12 samt i Kopparbergs län 4,2 och 11. En sådan proportion kan icke anses rimlig. Av det arbete, som normalt åvilar en myndighet, bör dock endast den ojämförligt mindre delen utföras av icke fast anställd personal. Länsstyrelserna påläggas nu för varje år nya arbetsuppgifter, utan att man synes bekymra sig om, hur de skola möta den alltjämt växande arbetsbördan. Å de större länsstyrelserna förefalla missförhållandena vara särskilt påtagliga.

De extra tjänstemännen hava tidigare så gott som uteslutande utgjorts av aspiranter till landsfiskalstjänster, vilka för att kunna erhålla en dylik tjänst måste hava tjänstgjort viss tid å länsstyrelse. Enär denna tjänstgöring, vilken så gott som alltid fullgjorts å landskansliet, för dessa hade karaktären av utbildning, fingo de tjänstgöra oavlönade eller mot ringa avlöning. Nyrekryteringen å landsfiskalsbanan, vilken på grund av landsfiskalernas ökade arbetsuppgifter en tid varit mycket kraftig, har emellertid numera sedan ett par år tillbaka så gott som upphört och torde framdeles, såvitt man nu kan bedöma, komma att bli obetydlig. Detta har medfört en stagnation med avseende å länsstyrelsernas nyanställning av extra arbetskraft. Situationen torde vara något olikartad i olika län, men tendensen är densamma. Redan nu är flertalet extra tjänstemän hänvisade till att söka slå sig fram inom länsstyrelserna, under det att landsfiskalsaspiranterna bli nödsakade att fortsätta tjänstgöringen i länsstyrelserna många år utöver den för dem bestämda utbildningstiden. Exakta uppgifter föreligga från Stockholms länsstyrelse, där endast en eller högst två av de å kansliet anställda sexton extra tjänstemännen kunna aspirera på landsfiskalstjänst. Frågan om de extra tjänstemännens anställnings- och lönevillkor kommer härigenom i ett helt annat läge än tidigare.

Beträffande de extra tjänstemännens nuvarande arbetsförhållanden kan på grund av otillräckligt material ingen fullständig utredning framläggas annat än för Stockholms län, därvid hänvisas till härefter intagna tablå (närslutes såsom bilaga). De extra tjänstemännen åtnjuta vanligen ingen avlöning alls under ett halvt eller helt år och få sedan under en följd av år, stundom upp till tio år och därutöver, nöja sig med en lön, varierande mellan 100 och 200 kronor i månaden. Efter en mångårig tjänstgöring, eller

eljest i undantagsfall, kan lönen ytterligare stiga något. Eftersom övertidsarbete i allmänhet icke avlönas, äro möjligheterna till extrainkomster obetydliga. Semester åtnjutes efter ett års tjänstgöring med åtta dagar om året, oavsett huru lång tjänstetid, som kan åberopas. Vid sjukdom erhålles ingen lön. Någon uppsägningstid förekommer ej utan den extra tjänstemannen kan omedelbart avskedas.

Det måste med hänsyn till vad ovan anförts få anses ådagalagt, att ifrågasvarande extra tjänstemän åtnjuta avsevärt sämre anställningsvillkor än vad som i allmänhet tillkommer en statens tjänsteman i motsvarande ställning. Det kan icke vara staten värdigt att, som hittills har skett, låta tjänstemän i statens verk fullgöra sina uppgifter under en lång följd av år utan att bereda dem möjlighet att inom överskådlig tid erhålla befordran ens till extra ordinarie tjänst eller åtminstone bereda dem skälig avlöning (jämför bilagan). De nu utgående arvodena kunna med beaktande av de krav på yttre uppträdande, som ställas på en statstjänsteman även i underordnad ställning, icke anses tillräckliga för en draglig tillvaro. Några avsevärda löneförhöjningar kunna för närvarande icke påräknas, enär länsstyrelserna hava ett fixt anslag att röra sig med. Därest detta anslag höjdes skulle en förbättring kunna ernås.

På grund av här berörda omständigheter synes det oss vara starkt motiverat, att såväl antalet ordinarie som extra ordinarie landskanslistjänster snarast utökas.

På grund av vad sålunda anförts få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville efter erforderlig utredning förelägga 1936 års riksdag *dels* förslag till inrättande av det ökade antal ordinarie landskanslistjänster å länsstyrelserna, som med hänsyn till rådande arbetsförhållanden kan anses skäligt, *dels ock* förslag till sådan höjning av anslagsposten till avlöningar åt icke ordinarie befattningshavare m. m. vid länsstyrelserna, som kan bli erforderlig för inrättande av skäligt antal nya extra ordinarie landskanslistbefattningar.

Stockholm den 23 januari 1935.

G. Arnemark.

T. G. v. Seth.

R. Lundqvist.

Nils V. Sandström.

Nils Holmström.

Erik Hagberg.

Carl Patric Ossbahr.

Edvard Lithander.

Tablå öfver de extra tjänstemännens å landskansliet vid Stockholms

N a m n	Födelse-		Examina	Arvode pr år kronor	i landsstaten		
	år	mån. dag			år	mån.	dag
Byström, Tage	1900	dec. 17	landsfiskalsexamen	2 100 ¹⁾	12	6	1
Hagman, Arne Sigvard	1908	april 1	realskolexamen	2 400	9	7	—
Axell, Carl Gustaf	1897	nov. 1	studentexamen landsfiskalsexamen	2 400	9	—	20
Lundgreen, Hans Axel	1908	okt. 17	landsfiskalsexamen	2 400	7	7	25
Ericsson, Per Elis	1912	juni 26	studerande	—	6	1	19
Thomasson, Otto	1904	april 6	studentexamen	2 400	5	1	29
Ljungberg, Bo	1903	juni 3	kansliexamen	2 400	4	7	26
Nordlund, Verner	1899	juni 7	5-klassigt läroverk, handelsskola	2 100	3	1	19
Wahlqvist, Thorsten	1911	nov. 23	studentexamen	—	4	4	19
Westin, Tage	1904	jan. 15	»	2 100	2	6	16
Brauner, Jan Gustaf Bertil ...	1900	mars 1	kansliexamen	2 100	2	5	21
Beskow, Axel	1904	febr. 23	»	1 800	1	7	22
Söderlindh, Stig	1911	nov. 6	»	—	1	3	28
							<i>Juris kan-</i>
Danielson, Axel	1905	febr. 21	jur. kandidatexamen	2 400	1	6	—
Bågenholm, Ture K:son	1901	april 29	»	2 100	1	3	—
Hagstrand, Thorsten	1899	mars 27	»	1 800	1	3	—
							<i>Härtill komma</i>
Sandberg, Hans	1911	dec. 9	studentexamen	—	2	6	13
Dahlström, Nils	1909	april 30	»	—	1	1	8

¹ Å samtliga arvoden utgår dyrtidstillägg efter 9 procent.

ålder, anställningstid, avlöningsförmåner m. m. den 1 januari 1935.

ngstid			
varav å länsstyrelsen			
år	mån.	dag	
5	—	11	Tjänstgöring å automobildiariet. Expedition av körkort och trafik kort samt resolutioner m. m. i motorfordonsärenden. Verkställer registrering av samt avför ur registret motorecyklar m. m. För uppbördslängd och interimsskattelista över erlagd skatt för ifrågavarande fordon m. m.
8	—	—	Tjänstgöring å brevidariet. Förande av brevidarium. Uppsättande av förslag till straffverkställighetsresolutioner. Förande av landskansliets saköreslängd samt register över naturminnesmärken, fridlysta enligt lagen den 25 juni 1909. Biträde å passexpeditionen.
5	2	23	Tjänstgöring å fattigvårdsdiariet. Uppsättande av slutliga beslut i fattigvårds-, barnavårds- och konventionsmål.
5	—	28	Tjänstgöring å kungörelse- och stadsbyggnadsdiarierna. Uppsättande av förslag till länskungörelserna. Biträde vid röstsammanräkningar. Förande av kassabok för kungörelsekostnader.
—	2	15	Tjänstgöring å fattigvårdsdiariet. Förande av fattigvårds- och barnavårdsdiarierna.
3	10	4	Tjänstgöring å exekutiva avdelningen. Upprättande av förslag till borgenärsförteckningar och fördelningslängder. Uppsättande av auktions- och likvidprotokoll m. m.
3	10	17	Uppsättande av förslag till slutliga beslut i handräknings-, besvär-, fattigvårds- och barnavårdsmål samt vägärenden.
3	1	19	Tjänstgöring å automobilavdelningen. Förande av diarierna n:r 1 och 2, innefattande ansökningar angående yrkesmässig trafik, trafik kort, skrivelser från Kungl. Maj:t och statsdepartementen jämte centrala ämbetsverk m. m.
—	2	17	Tjänstgöring å automobilavdelningen.
2	6	16	Tjänstgöring å automobilavdelningen. Förande av automobil diarium n:r 3 omfattande automobilskatteärenden m. m. Handläggning av nyssnämnda ärenden. Uppsättning av resolutioner angående avkortning, avskrivning och restitution av motorfordonsskatt m. m.
2	5	21	Tjänstgöring å supplikdiariet. Förande av supplikdiarium n:r 1 omfattande: Lagsökningsmål m. m. Uppsättning och utskrift av remisser i nämnda ärenden. Expeditionsarbete.
1	7	22	Tjänstgöring å avdelningen för exekutiva auktioner. Förande av diarier över exekutiva försäljningar, ärenden angående expropriationsersättningar samt ärenden angående löseskillingar för ensittarlägenheter. Expeditionsarbete.
1	3	28	Tjänstgöring å brevidariet. Biträde å passavdelningen. Förande av polisliggare över landsfiskaler och fjärdingsmän i länet. Expeditionsarbete.
<i>idaler.</i>			
1	2	9	Förordnad såsom föredragande i ärenden angående straffverkställigheter, bötesförvandlingar och lagsökningsmål.
1	3	—	Förordnad såsom föredragande i ärenden angående lagsöknings- och avhysningsmål.
1	3	—	Förordnad såsom föredragande i fattigvårds- och barnavårdsmål.
<i>änstgöring å halvld.</i>			
2	6	13	Tjänstgöring å supplikdiariet. Diarieföring av ansökningar om tillstånd att förvärva och innehava vapen och ammunition. Utskrift av kort till registret. Expeditionsarbete.
1	1	8	Tjänstgöring å supplikdiariet. Diarieföring av anmälningar till handels- och föreningsregistren samt handläggning av samma ärenden. Expeditionsarbete.

